

Upravništvo: Ljubljana, Puccinjeva ulica 5.
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24
Inseratni oddetek: Ljubljana, Puccinjeva ulica 5 — Telefon št. 31-25, 31-26
Podružnica Novo mesto: Ljubljanska cesta 42
Računi: za Ljubljansko pokrajino pri pokončkovnem zavodu št. 17.749, za ostale kraje Italije Servizio Conti Cori. Post. No. 11-5115
IZKljučNO ZASTOPSTVO za oglašje iz Kr. Italije in inozemstva ima
Unione Pubblicità Italiana S. A. MILANO

JUTR

Izhaja vsak dan razen ponedeljka
Naročnina znaša mesečno Lit. 18.—,
za inozemstvo vključno s »Ponedeljnim jutrom« Lit. 36.50.

Uredništvo:
Ljubljana, Puccinjeva ulica št. 5. — Telefon
krev. 31-22, 31-23, 31-24.

Rokopisi se ne vračajo.
CONCESSIONARIA ESCLUSIVA per la pubblicità di provenienza italiana ad estero:
Unione Pubblicità Italiana S. A. MILANO.

Tenace resistenza delle truppe dell'Asse ad azioni nemiche

14 piroscafi avversari affondati o danneggiati — Una nave da guerra di maggiore stazza colpita con due siluri

Il Quartier Generale delle Forze Armate comunica in data di 22 luglio 1943-XXI il seguente bollettino di guerra n. 1153:

In Sicilia il nemico ha sviluppato nei settori centrale e orientale del fronte azioni di fanterie e di carri armati alle quali le forze dell'Asse hanno opposto tenace resistenza infliggendo alle unità attaccanti sensibili perdite in uomini e mezzi.

Lungo le coste sud orientali della Sicilia nostri aerosiluranti colpivano sette grossi piroscafi uno dei quali esplodeva, una nave cisterna veniva affondata e sei mercantili danneggiati da bombardieri dell'Asse nella rada di Augusta.

Nella notte sul 16 al largo di Siracusa un nostro sommergibile ha attaccato una formazione navale in navigazione composta da due grandi unità e numerosi cacciatorpediniere colpendo con due siluri una delle unità maggiori.

Grosseto, Napoli, Salerno e Cagliari sono state bombardate dall'aviazione anglo-americana. Danni di scarsa entità.

Nei pressi di Salerno gli apparecchi nemici mitragliavano un treno che trasportava prigionieri di guerra.

Le batterie della difesa facevano precipitare un aereo a Mills ed un altro a Uras (Sardegna). La caccia notturna italiana ha abbattuto tre apparecchi.

Nelle prime ore di stamane un velivolo germanico distruggeva un bombardiere britannico che aveva tentato un'azione di mitragliamento su di un aeroporto della Capitale.

In base ad ulteriori accertamenti le perdite sofferte dalla popolazione di Roma a seguito dell'incursione del giorno 19 ammontano a 717 morti e 1599 feriti. Nelle incursioni citate dal bollettino n. 1152 e 1153 si deplorano le seguenti vittime finora accertate: Crotone 1 morto e 2 feriti, Grosseto 1 morto e 5 feriti, Salerno 16 morti e 52 feriti (in maggioranza prigionieri di guerra).

Il sommergibile che nella notte sul 16 ha agito contro una formazione navale avversaria al largo di Siracusa è al comando del Tenente di Vascello Aldo Turcio da Venezia.

Žilav odpor osnih čet proti sovražnim akcijam

14 sovražnikovih parnikov potopljenih ali poškodovanih
Večja vojna ladja zadeta z dvema torpedoma

Glavni stan italijanskih Oboroženih sil je objavil 22. julija naslednje št. 1153 vojno poročilo:

Na Siciliji je sovražnik v srednjem in vzhodnem odseku fronte razvil akcije pehote in oklopnih voz, katerim so se osne sile žilavo upirale ter prizadele napadajočim enotam občutne izgube ljudi in vojnih sredstev.

Ob južnovzhodnih obalah Sicilije so naša torpedna letala zadela 7 velikih parnikov, katerih eden je eksplodiral, ena cisterna ladja je bila potopljena, 6 trgovskih parnikov pa poškodovanih. To so izvršili osni bombniki v zalivu mesta Augusta.

Ponoči na 16. t. m. je naša podmornica napadla na širokem morju pri Siracuzi plovedni pomorski oddetek, sestavljen iz dveh velikih enot in mnogo torpedov. Zadela je z dvema torpedoma eno izmed večjih enot.

Grosseto, Neapelj, Salerno in Cagliari je bombardiralo angleško-ameriško letalstvo. Škoda je majhna.

Bližnj Salerno so sovražna letala obstreljevala vlak, ki je vozil vojne ujetnike.

Obračunske baterije so zbile eno letalo pri Milisu in neko drugo pri Urasu (Sardinija).

Izjalovljeni sovjetski sunki

Brezuspešna prizadevanja za prodor nemških postojank
Zopet 163 sovjetskih tankov uničenih

Iz Hitlerjevega glavnega stana, 22. jul. Vrhovno poveljništvo nemške vojske je objavilo danes naslednje poročilo:

Sovjetske čete so nadaljevale večeraj na vsej fronti od Azovskega morja do bojišča pri Orlu svoja brezuspešna prizadevanja, da bi prodrele nemške postojanke. Njihovi deloma z novimi silami podvezni napadi, katerih težišča so bila pri Kulibiševu, Izjumu, severno od Bjelgoroda in ob loku pri Orlu, so bili v odločnem obrambnem ognju in v toči bomb razbiti pred lastnimi črtami ali pa zaustavljeni v glavni bojni črti v borbi moža proti možu. Krajevni vdori so bili povsod takoj odstranjeni s protinapadi.

Nemška pehota se je v zadnjih hudih bojih izredno odlikovala na vseh postojankah. Predvsem zasluži omenbo suetskonoemška 46. nemška pehotna divizija.

Večeraj je bilo sestreljenih 163 sovjetskih oklopnih vozil.

Nemške pomorske enote so v noči na 21. julija obstreljevala važna sovjetska oskrbovalna pristanišča ob vzhodni obali Azovskega morja in postojanke na fronti ob Miusu. Pri tem je bila ena sovražna ladja potopljena, druga pa zažgana.

V vodah Ribiškega polotoka so nemška brza bojna letala uničila sovjetski brzi čoln.

Na Siciliji je prišlo samo v vzhodnem delu do bojne delovanja. Napad neke britanske bojne skupine je bil razbit. Sovražnik je izgubil številne ujetnike in je imel velike krvave izgube. Uničenih je bilo 13 težkih oklopnih voz in zaplenjenih nekaj topov. Pri napadu na ladijske cilje v pristanišču Augusta v noči na 21. julija so potopila nemška letala eno cisternsko ladjo z 10.000 br. reg. tonami, poškodovale pa z bombnimi zadetki 5 nadaljnjih ladij in en čoln za izkrcavanje oklopnih voz.

Nemška podmornica je v druznem podjetju prodrla v pristanišče Siracuze in potopila ladjo za prevažanje čet z 12.000 br. reg. tonami.

Izčrpavanje sovjetskih sil

Berlin, 22. jul. s. Nemški tisk živahno razpravlja o položaju na vzhodni fronti ter soglasno naglašja, da dobivajo vse operacije vedno bolj značaj velike bitke, v kateri se trošijo sovjetske sile. Po prvih silovitih udarcih, ki jih je dobil ruski vojni stroj pri nemški ofenzivi v odseku Bjelgoroda, namreč po ofenzivi, ki je prehitela veliki sovjetski napad, zatrjujejo v Berlinu, da so nemške čete vedno uporab-

Italijanski nočni lovci so sestrelili 3 letala. Davi v prvih jutranjih urah je nemško letalo pokončalo en britanski bombnik, ki je skušal s strojno obstreljevanji neko letališče v prestolnici.

Po nadaljnjih ugotovitvah znašajo žrtve napada z dne 19. t. m. v Rimu 717 mrtvih in 1599 ranjenih. Po letalskih napadih, omenjenih v vojnih poročilih št. 1152 in 1153, so bili doslej ugotovljene naslednje žrtve: v Crotonu 1 mrtov, 2 ranjena, v Grossetu 1 mrtov, 5 ranjenih, v Salerno 16 mrtvih, 52 ranjenih (po večini vojni ujetniki).

Podmornica, ki je v noči na 16. t. m. delovala proti sovražnemu pomorskemu oddelku na širokem morju pri Siracuzi, je pod poveljstvom poročnika bojne broda Aldo Turcia iz Benetk.

Hud napad na Malto

Lizbona, 21. jul. s. Malta je bila večeraj najbolj silovito letalsko napadena v zadnjih 7 mesecih. Napad je bil dokaj osredotočen. Protiletalska obramba otoka je zoperstavila močan zaporni ogenj.

ljale to taktiko, da so izzivale nasprotitka, dokler se ni pognal v napad. Na tak način so mu vedno prizadevale porazne izgube. Uspeh te taktike, pravi »Völkischer Beobachter«, dokazuje zelo jasno tudi množina oklopnih voz, letal in težkega orožja, ki so ga Nemci uničili ali pa ga je sovražnik ostavil na bojišču. Ost pritiska sovjetskih vojaških množic, pravi »Börzenzeitung«, je bila odločena z bliskovito nemško akcijo pri Bjelgorodu. — Čeprav je bil sovražnik na ta način močno prizadet, je vendar sovjetsko poveljništvo metalo v borbo za vsako ceno še nadaljnje čete, toda sedaj so njegove sile opesale ter ne zadostujejo več za dosego odločilnega uspeha, o katerem je sovražnik mislil, da ga ima že v roki. Napad na široki fronti, ki so ga izvršile sovjetske množice, je po začelih in kratkotrajnih uspehih takoj ponehal in sedaj mu grozi, da se bo dokončno zlomil ob trdnem nemškem obrambnem jezcu.

Nekj dopis z bojišča, ki ga je danes prejela uradna nemška agencija, pravi med drugim, da namerava sovražnik delovati tudi v odsekih pri Izjumu in Orlu, da je še nadalje ojačil svoje čete in da je sistematsko utrdil svoje južne postojanke ter razširil svoj ofenzivni razvoj na vse vzhodno področje Donca. To ozemlje je zelo gosto obrabljeno z gozdovi, kar je znatno olajševalo sovražniku vse priprave. — Proti polnoči od 16. na 17. t. m., pravi dopisnik, je začel sovražnik svojo akcijo s silovitimi letalskimi napadi, ki so jih podvezemale stotne bombnikov vzdolž vse fronte črte. Sovražno topništvo vseh kalibrov je z bobnajočim ognjem, ki je trajal vso borbo, bilo po nemških postojankah. Nato je sovražnik prešel v napad s pehoto, ki je hotela prodreti nemške črte in je kljub znatnim izgubam napadala v postopnih valovih, toda sovražnikov podvig ni presenetil nemškega poveljništva, ki je po podatkih letalske izvidniške službe bilo natančno poučeno o položaju ter je brž odredilo primerne protikupe. Tako je sovražnik izgubil prednost presenečenja, zaključuje nemški novinar, ter je zadel ob odpor, ki ga nikakor ni pričakoval. Zato je bil že po prvih sreditih, toda brezuspešnih poizkusih proboja prisiljen opustiti svoj prvotni načrt in se je umaknil na izhodiščne postojanke, da bi svoje zdesetkovane čete na novo preuredil.

Duce in Hitler sta proučila celoten vojaški položaj Osi

Sprejeti so bili vsi potrebni sklepi za še večje ojačenje evropske obrambne fronte

Rim, 21. jul. s. Kratko poročilo o sestanku med Ducejem in Führerjem javlja, da so bila obravnavana samo vprašanja vojaškega značaja, onemogočuje sleherni propagandni manevar sovražnika ter je jasen odgovor na anglosaški poizkus spekulacij v čisto politične namene o vojaških operacijah, ki so v teku. Odločno zadržan je italijanskega in nemškega naroda sprčo terorističnih napadov sovražnika, kaže v ostalem brezuspešnost takega poizkusa. Italijansko ljudstvo in zlasti prebivalstvo Rima je nedavno pokazalo v obilni meri, kakor nemško, svojo voljo do odpora in borbe.

Ob sestanku med Ducejem in Führerjem je bil vojaški položaj na operacijskih prizoriščih Sredozemlja in Rusije, kjer se sovrzne množice zaganjajo proti obrambni fronti Evrope, gotovo proučen v vseh podrobnostih in razvojih in oba poglavarja sta v njunem svojstvu vrhovnih poveljnikov oboroženih sil Osi gotovo sklepala o protimerah, ki jih zahtevajo sedanje borbe na obeh frontah, kateri smatrajo sile Osi kot tesno med seboj odvisni in življenjski za usodo vseh evropskih narodov. Ukrepi so bile sklenjene po stvarnem in objektivnem proučenju položaja.

Papeževo pismo rimskemu vikarju

Sv. Oče se zgraža nad barbarskim bombardiranjem večnega mesta

Vatikan, 21. jul. s. Papež je poslal Nj. Eminenci kardinalu Franciscu Marchetti-Selvagiani, škofu v Frascatiju, svojemu generalnemu vikarju v Rimu, naslednje pismo:

Gospod kardinal, Vam, ki tako od blizu in sodelujoč z našo vlado delite naša pastirska prizadevanja za škofijo Rima, središča in poglavarja katoliškega glavnega mesta ter misli in vere krščanske, hočem poslati našo besedo v uri posebne bridkosti, s katero je odeta naša duša Vi dobro veste, da nas je žalosten prizor pokolov in ruševin, ki se zgoščajo kot žalostno prvenstvo sedanje vojne nad neoboroženim in nedolžnim prebivalstvom, že od pričetka vojne sililo, da smo poizkušali vse poti, da ne bi strasti tudi v spopadu orožja popolnoma pregazile in zadušile čustva in vodila človečnosti. Zato smo v naših poslanicah vsem vernikom opominjali vojvoječe se, na katerikoli strani se borijo, da naj spoštujejo miroljubne državljane in spomenike vere ter omike. Pomislite, smo jim hoteli reči, kako ostro bodo obsodile bodoče generacije tiste, ki so porušili, kar bi se moralo skrbno hraniti kot bogastvo in ponos vsega človeštva in napredka narodov. Pomislite, da sovrastvo ni bilo nikoli oče miru in ogorčenje, povzročeno z velikimi in nepotrebnimi uničenji, kasneje prinese manj gotov in veder dan miroljubnega srečanja, ki ne more obstojati v ponižanju premaganih, temveč sloni in se utrjuje samo v bratski spravi sloji duhov in v blaženju strati in mrznje. Kot škof tega svetega mesta smo se z vnetim zanimanjem in Vi gospod kardinal, ste sledili vsem našim korakom, lotili, da b. bile našemu ljubljenu Rimu prizanešene grozote in škode bombardiranja.

Neglede na ogromno zgodovinsko važnost starodavnega Rima, je za nas Rim sveto mesto katoličanstva, ki se je dvignil v novo, svetlejšo slavo, v imenu Krista, ki je bogat na čudovitih spomenikih vere in umetnosti, čvar najbolj dragocenih dokumentov in relikvij, v čigar podzemlju so bili trenutki najpomembnejšega preganjanja, prva pribežališča krščanskega ljudstva in mučnikov, ki so posvetili amfiteatre in cirkuse, v čigar grobove še vstopamo, da molimo, kakor v zibelko krščanstva; Rim na čigar ozemlju so posejani resori rimske kurije, številni papeški zavodi in ustanove, mednarodne ustanove in nam pripadajoči kolegiji, toliko in toliko svetišč, razen naših krasnih patriarhalnih bazilik in toliko knjižnic ter del najslavnejših genijev lepe umetnosti. Rim, kjer se toliko zbirajo iz vsega sveta, da se nauče ne samo vere, temveč tudi antične modrosti in gledajo nanj kakor na svetilnik omike, sloveče na krščanskih krepostih. Nadalje je skoraj sredi Rima in zaradi tega izpostavljen nevarnostim letalskega napada naš Vatikan, neodvisna in nevtralna država, v kateri so zbrani neprecenljivi zakladi vere in umetnosti, sveta dediščina ne samo apostolskega sedeža, temveč vsega katoliškega sveta.

Vse to smo jasno in ponovno predložili priporočajoč dolžnost ohraniti Rim v imenu človeškega dostojanstva in krščanske omike. Upravičeno se nam je zdelo upati, da nam bo tehtnost tako očitnih razlogov, skupno priznanje naše vzvišene nepristranosti ter obširne in stalne dobrodelne delavnosti, ki smo jo opravljali v prid vseh brez razlike narodnosti in veroizpovedi, prinesla med tolikimi bridkostmi tolažilo, da bomo naleteli na obeh vojujočih straneh na razumevanje za naše zanimanje in prid Rima. Toda tudi to naše tako utemeljeno upanje je bilo razočarano in zdaj se je to kljub rotnemu zgodilo. Cesar smo se bali, kar smo predvidevali, je prav žalostna stvarnost, kajti ena izmed najslavnejših rimskih bazilik, izven zidov se nahajajoča bazilika sv. Lovrenca, sveta češčenju vseh katolikov zaradi antičnih spominov in zaradi najplemenitejšega groba našega čaščenega prednika pija IX., je zdaj v veliki večini uničena. Ko smo gledali ruševine slavnega svetišča, so nam prišle na misel besede preroka Jeremije: Quo modo obscuratus est aurum, mutatus est color optimus, dispersi sunt lapides sanctuarii.

Žalostno izkustvo dejstev ponovno kaže, da je navzile predvidenjem, ki se hočejo podvzeti, skoraj nemogoče preprečiti na teh svetih tleh Rima ogustoženje last-

titljivih zgradb. Zato smo prepričani, da je naša dolžnost, da dvignemo znova naš glas v obrambo najvišjih dragocenosti, ki častijo človeško in krščansko veličino, tudi zato, ker je naš sveti namen, kakor nas sili naše srce, da varujemo in ščitimo pred mnenjem vseh dobro mislečih in pred sodbo bodočih generacij dediščino, ki nam je bila poverjena, da jo čuvamo in oddamo naprej.

Naša beseda, ki prihaja iz ranjenega srca, noče biti morda vzpodbuda k ogorčenju in sovrastvu, temveč nujen in, tako si želimo, učinkovit poziv na čustva plemenitosti in razumevanja za sveto usodo Rima, nič manj kakor človečnosti in krščanske usmiljenosti. Našim župljanom v Rimu, ki so bili hudo preizkušeni in katerih bedni položaj smo lahko videli z našimi očmi med nedavnimi ruševinami, smo skušali priti takoj na pomoč z vsemi

Svečan pogreb prvih žrtev napada na Rim

Rim, 21. jul. s. Danes popoldne ob 5. uri sta bila z resnobnim vojaškim obredom pokopana general armadnega zbora, vitez velikega križa Azolino Hazon, generalni poveljnik Kraljevih karabinjerjev, in polkovnik Ulderico Baregno, šel glavnega stana generalnega poveljništva Kraljevih karabinjerjev, ki sta bila oba ranjena, opravljajoč svojo dolžnost, ko sta se podala v ponedeljek med sovražnim letalskim napadom v prizadete kraje. Na obširnem solnčnem dvorišču vojašnice karabinjerskih gojencev v Via Legnano, v ozadju se dviga kip Umberta I. z napisom »Zvesti v stoletjih«, so se naglo zbrali oficirji vseh rodov orožja. Trupla obeh hrabrih oficirjev v

Ves kulturni svet obsoja napad na Rim

Največji zločin nad evropsko civilizacijo

Rim, 21. jul. s. Generalni predsednik egiptskega narodnega združenja v Evropi, El Tayeb Naser, je po radiu ogorčeno protestiral zaradi barbarskega napada anglosaških letal na Rim, ki je središče katoličanstva in krščanske omike ter vir svetovne civilizacije. Anglosaški napadalcji je dejal med drugim, so ubili žene in nedolžne otroke, so porušili stanovanjske hiše, divjali v svojem živalskem besu proti kulturnim ustanovam in svetiščem ter niso prizanesli niti svetosti grobov. Objube Anglosasov so se ponovno izkazale za brezsmiselne, kajti med tem, ko so se naznanjali, da bodo napadeni samo vojaški objekti, niso dejansko delali nobene razlike. Naser je poudaril, da to ne more začuditi poštenih in zlasti ne arabskega sveta ter Egipčanov še posebej, ki so v 60 letih dobili od Anglosasov kar 70 svedenih obljub, da bodo postali svobodni. Velika je razlika, je zaključil predsednik egiptskega narodnega združenja, med anglosaškim barbarstvom in idealom enakosti in pravice, za katerega se bore narodi Osi, ki so hoteli in znali priznati Kairu, mestu islamstva, in Atenam, mestu Panteona.

Monakovo, 21. jul. s. Glede na bombardiranje Rima zatrjuje »Münchener Neueste Nachrichten«, da je sedaj jasno, da politika naših nasprotnikov, vzpodbudena z židovskim sovrastvom, stremi po popolnem uničenju krščanske Evrope, po stolini v Kölnu in Aachenu, piše list, se je pripetil podli napad na večno mesto in uničena je bila ena izmed njegovih sedmih čudovitih bazilik. Spomeniki, ki nam jih je preteklost izročila, da jih izročimo s čaščenjem zanamcem, se uničujejo drug za drugim. Bodoče generacije bodo lahko občudovale samo njihove slike. Vse to je delo tistih poboznih vojakov Krista, ki v atlantski listini izkoriščajo z barbarsko brezbrzičnostjo eno izmed starih osnovnih svobodnih, svobodo vere, tekmujoč s svojimi boljševiskimi zavezniki v uničevanju »Abendzeitung« poudarja, da je pred 19. julijem bilo še mnogo ljudi, ki so mislili, čeprav so poznali barbarstvo in brutalnost sovražnika, da ne bo vrgel bomb na Rim, ki je idealna dediščina vsega civilnega sveta. Zlasti za italijanski narod je Rim vse, kar nosi v srcu kot izročilo, zgodovinsko veličino in ljubezen do svoje domovine. Ta narod, ki sta ga pred dnevi Roosevelt in Churchill pozvala, naj se upre svoji zakoniti vladi in sledi vabeči sireni Angležev in Amerikanov, danes bolje ve kakor večeraj, da pripada temu sovražniku prezir in da ga je treba pobijati vedno bolj odločno. Ve tudi, da bodo morali Anglosasi nekega dne tro-

Plemenit čin Kraljice in Cesarice

Rim, 21. jul. s. Nj. Vel. Kraljica in Cesarica je vzela iz bolnice Italijanskega Rdečega križa in pripeljala v vilo Savoja nekega 3letnega otroka, ki se je izgubil po letalskem napadu. Otroci, ki pravi, da mu je ime Mario, je zdrav. Kdor bi mogel kaj povedati, da bi se ugotovilo živag je mali Mario, naj se obrne naravnost v Vilo Savoja, tudi po telefonu (št. 80193).

Rim, 21. jul. s. Mali Mario, ki se je izgubil ob sovražnem letalskem napadu na katerega je Nj. Vel. Kraljica in Cesarica vzela s seboj v Vilo Savoja, je bil danes spoznan od svojega očeta.

sredstvi, s katerimi smo lahko razpolagali. Rekli smo jim: Pokažite danes bolj kot kdaj gorečnost in dokaz tiste vere, zaradi katere je apostol človeštva že hvalil vaše prednike. S krščansko udanostjo sprejmite bolečine in pomanjkanje, srečaja naj bo za vas vzpodbuda za očiščenje vaših duš in za pokoro vaših grehov, da se boste zopet vrnili in približali še bolj Gospodu!

Vsem našim sinovom, ki gledajo na Rim in na Kristusovega namestnika, je kot škof njim posebno naklonjen oče, kjer koli se nahajajo, in zlasti tistim po vsem svetu, ki jih je izkustvo lastne in drugih bolečine naredilo sočutne do mnogolike človeške bede, pošiljamo z očetovsko prošnjo poziv, naj zaupno molijo k Bogu, da bi kmalu prišla ura njegovega usmiljenja, ko se bo do položitvi orožja in razvedritvi duš zopet blestela na prevrženem svetu luč in veselje resničnega mira.

S tem upanjem v srcu podeljujemo Vam, gospod kardinal, naši ljubi duhovščini in ljudstvu Rima apostolski blagoslov.

Rim, sedež sv. Petra, dne 20. julija leta 1943. — Pij XII.

Brzojavka nemških škofov papežu

Berlin, 21. jul. s. Poglavar nemških katoliških škofov kardinal Adolf Bertram, knezškof v Vratislavi, je poslal papežu brzojavko, v kateri izraža v imenu nemških katoliških škofov globoko žalost, povzročeno z uničenjem bazilike Sv. Lovrenca, zatrjujoč, da to dejanje povzroča v vsem omikanem svetu največje skrbi za bodočo usodo slavnih umetniških zakladov Rima in zlasti katoliških cerkva.

težkih krstah je simbolično obkrožila zvestoba v življenju in smrti. Krsti sta bili izpostavljeni v oficirskem krožku. Vse je bilo v črni. Pred krsto so bile blazinec z odlikovanji obeh hrabrih oficirjev. Okrog nje pa so imeli častno stražo oficirji legije gojencev. Neštevilni venci so se nakopili čili pred vrati vojašnice in na dvorišču, med njimi poseben venec Kralja in Cesarja. Vence so poslali tudi notranji in zunanji minister, generalno poveljništvo karabinjerjev, generalni poveljnik Milice, 3. divizija karabinjerjev, karabinjerji II. armade, zgodovinski vojaški muzej, legija oficirskih gojencev, Kr. finančna straža in mnogi drugi zastopniki oblasti iz Rima.

plačati vse svoje zločine nad omiko in človeštvom, kajti tako zahtevajo najosnovnejša načela pravice in pravičnosti.

Pariz, 21. jul. s. Pod velikimi naslovi kakor »Ameriško barbarstvo — Nekorišten zločin — Podel napad na omiko« — in podobno objavljajo vsi pariski listi na prvih straneh obširna poročila o bombardiranju Rima. Komentirajo to vest piše »Cri du Peuple«: Bombardiranje ni bilo samo zločin, temveč tudi strašna škoda. Dnevnik »Aujourd'hui« piše v uvodniku, da Amerikanom ni bilo treba profanirati Rima v dokaz svetu, da niso omikani. Samo narod, ki nima zgodovinske preteklosti in ne umetnin ter kulture, lahko tako peklensko sovrastva velika dela omike. Gotovo je lažje napasti cerkve kakor pa trdnjave, ki jih branijo daljnosežni topovi, toda na ta način v vojni ni mogoče zmagati. Napadalcji na Rim, zaključuje članek, ne morejo navesti nobenega opravičila. Njihovo dejanje kaže za vedno njihovo moralno nizkotočnost. Ne bo prineslo in ne prinaša nobene koristi ameriškega glavnemu stanu in ne bo koristilo generalu Eisenhoweru.

Uvodnik v listu »Petit Parisien« primerja Churchillove in Rooseveltove izjave z žalostno stvarnostjo dejstev. Po uničenju cerkev in zgodovinskih spomenikov skoraj v vseh državah Evrope je hotelo ameriško letalstvo izvršiti zadnje dejanje, da vsem dokaže z bombardiranjem Rima svoje popolno pomanjkanje omike ter moralnega in verskega čuta. Odgovornost za ta veliki zločin je iskati na višjih mestih. Edina vera, ki velja za poglavarje demokracije, je vera v dolar in šterling. Navdahnjeni od židovskih tolv, ki jih obkrožajo, so brezbržni sprčo pokola civilnega prebivalstva in uničevanja najsvetjših svetišč človeške omike. Samo hegemonija kapitalizma more biti pripravljena za tak zločin in se drzne napasti večno mesto. List »France Socialiste« žigosa nizkotočnost Amerikanov ter izraža upanje, da se bo do tudi v Franciji po tem zadjem zločinu brezprimerne podlosti odpre oči vsem, da spoznajo, kakšna velika nevarnost bi bila zmaga zaveznikov za človeštvo.

Buenos Aires, 21. jul. s. Bombardiranje Rima je povročilo silno bolsten vtis v javnosti. Listi protestirajo proti napadu na večno mesto. »Orisolo« omenja lažne objube zaveznikov Sveti stolici. Rim je sedež in srce sveta, piše list, kdor ga napade, napade nas kot Južne Američane, kot Argentine in Latince. List »Ambedor« piše, da ne more nihče ostati brezčuten

Nadaljevanje na 2. strani

Nadaljevanje s 1. strani

spričo te tragedije. Samo ljudje brez duše lahko brezbržno gledajo na sedež kršćanstva, ki je bil bombardiran. V dopisu lista »Nation« iz New Yorka se podčrtava, kakšno bolest je bombardiranje Rima zbudilo v katoliških množicah Severne Amerike.

Rim se ne ukloni

Budimpešta, 21. jul. s. Anglosasi niso predvidevali, piše vojaški kritik »Magyar Orszaga«, da bo italijanski narod zoperstavil tako srdit odpor. Tudi ob tej priliki so Angleži in Američani dokazali, da nikakor ne poznajo značaja in duše italijanskega naroda. Američani ne poznajo velikih in plemenitih kreposti italijanskega rodu ter njegove odporne sile, katero podpira močna domovinska ljubezen. Zda pričenjajo Angleži in Američani na sicilskih bojiščih razumevati, da italijanski narod ne kloni. Zato so novi barbari hoteli zadeti Rim v utvar, da bodo lahko oslabili moralno prebivalstvo. Rim ne popusti. Uprla se in bori ter odgovarja na Churchillove in Rooseveltove poslanice z najvišjim prezirjem.

Na Siciliji se bje velika bitka, nadaljuje vojaški kritik. Anglosasi se morajo ustavljati, na Sredozemlju pa letalstvo Osi zadaja hude udarce anglosasi mornarici. Pomislamo, da je bilo v 8 dneh potopljenih 861.000 ton anglosasiškega

brodovja in če se bodo potopitve nadaljevale tako, bo moralo anglosasiško poveljstvo narediti račun, ali se izplača še nadaljevati vojno. V vseh primerih, zaključuje vojaški kritik, se na ves glas proglasuje, da se Rim ne ukloni.

Glavni delez Rima

Helsinki, 21. jul. s. Ves tisk se napreduje o bombardiranju Rima, objavljajoč dopise iz italijanskega glavnega mesta, v katerih se opisuje škoda na zgodovinskih bazilikah sv. Lovrenca ter v zavodih in delavskih hišah, katere so Anglosasi bombardirali. List »Helsinki-osaomat« obnavlja sedanjí položaj Italije in pripominja predvsem, da je italijanska propaganda stvarna in ni nikoli prikrivala resnice prebivalstvu, katero je torej pripravljeno na vsako preizkušnjo ter je preneslo z vedno in zavestno mirnostjo tudi napad na večno mesto. Italijanski narod razume nujnost, da je treba nadaljevati vojno. Prav dobro ve, da popustitev ne bi pomenila miru, temveč mnogo slabše stanje kot je sedanje, kajti zavezniki bi Italijo porabili za odskočno desko v svojih nadaljnjih vojaških akcijah. Italijanski narod je imel in ima v tej vojni zelo veliko vlogo v borbi z boljševizmom. Njegov delez v tej borbi visoko in pravično ocenjuje prav majhen narod, ki se bori za svojo rešitev in za rešitev omike pred rdečim barbarstvom.

Kdo je zasnoval napad na Rim

Bern, 21. jul. Zvedelo se je ime moža, ki je napravil račun za napad na večno mesto ter tudi vodil podjetje, ki ga tukajšnji krogi označujejo kot: najbolj barbarsko, bogoskrunsko akcijo sedanje vojne. Ta mož je Američan James Doolittle, vzhovni poveljnik anglosasi-ameriških letalskih sil v Sredozemlju, isti general, ki je svoj čas vodil strahovalni napad na Tokio.

Na vprašanje, kaj je zaveznike dovedlo do tega, da so prvič obstrlevali Rim, je glavni stan zaveznikov po poročilu poluradne United Press, odgovoril, da niso mogli še nadalje dopuščati, da bi tako važno življenjsko središče, kakor je Rim, še nadalje obstajalo in vršilo svojo nalogo.

Vtis, ki ga je bombardiranje Rima napravilo po svetu, je ogromen. Povečalo ga je še zadostneje, ki ga očitujejo Anglosasi po izvršenem napadu. Ti namreč naglašajo, da so poleg napada izbrani letalci, nalaše izbrani za prejšnje bombardiranje, ki so tudi dobri poznavalci Rima in vseh njegovih spomenikov.

Med vsemi izjavami zadovoljstva naj navedemo izjavo posebnega dopisnika agencije Reuter, ki se je udeležil prvega bombardiranja Rima: »Prve letelce trdnjave, ki so preletele italijansko prestolnico, so dobro zadele svoje cilje. Jaz sem nad Rimom kot potnik na krogu neke letelce trdnjave. Daleč pod menoj se dviga v zrak velik stebel duma proti nebu, ki je brez oblakov. Ta stebel meri v višino do 4000 m. Da dosežemo svoj cilj, smo preleteli mirno italijansko obalo in Lido, kjer je plaval mnogo ribiških ladij. Vasi, doline, reke in vsa rimska kampanja leži odprta pred našimi očmi. Iz daljave so svetilka jezera Monterosi kakor ogledalo na soncu. Gledam na uro: 11.30 je. Sledimo prvemu valu letelčnih trdnjav. Sedaj smo nad 4000 m visoko in ogromna kupola bazilike sv. Petra se že jasno kaže iz daljave. Kak trenutek prej, preden priletimo nad cilj, je že otvorjen tako zvanj mlinski lijak. Naenkrat padajo

bombe iz letal. S tal se dvigajo oblaki dima in nastajajo silni požari. Dim se vleže na mesto, da ga skoro popolnoma zakrije. Eno izmed naših letal je poškodovano, toda še vedno lahko leti. Neprestni valovi štirimotornikov hrume nad svojimi cilji.

Vest iz Rima o uničenju bazilike sv. Lovrenca, opustošenju pokopališča Verana, vseučiliškega mesta, stanovanjskih delov itd. je povzročila vihar ogorčenja povsod razen pri anglosasilih, ki jih prevladajo občutki nevolje ob ugotovitvi silnega zgražanja, ki ga je izzvalo grozovito dejanje po vsem svetu. (»Ultima Notizie«).

Bern, 22. jul. s. V dobro poučenih krogih švicarskega glavnega mesta pripisujejo divjaški napad na Rim, ki ga je izvršilo ameriško letalstvo, tudi osebnemu vplivu britanskega zunanjega ministra Edena, ki ni samo hudo nasprotnik Italije, marveč je tudi poln velikega sovraštva proti katolicizmu in proti papežu. To duhovno razpoloženje Edena, ki temelji na kvekerskih in divje protikatoliških izročilih njegove družine, je dobro znano vsem Edenovim prijateljem in minister sam ga nikoli ni prikriva.

Pri napadu je sodelovalo 500 letal

Lizbona, 21. jul. s. Po uradnih vesteh iz sovražnega vira, je izvršilo napad nad Rim nad 500 letal, ki so odvrli bomb v skupni teži 700 ton.

Japonska solidarnost

Rim, 21. jul. s. Admiral Catuo Aba, mornariški in letalski delegat japonske mornarice v mešani vojaški komisiji trojnega pakta v Rimu, in poveljnik Tojo Mitunobe sta poslala guvernerju Rima dar 15.000 lir za prizadele ob sovražnih letalskih napadih. General Majakira Simizu, vojaški in letalski ataše pri japonskem veleposlanstvu je poslal guvernerju Rima 10.000 lir za prizadele.

Novi veliki podvigi japonskega letalstva

Tokio, 21. jul. s. Japonsko mornariško letalstvo je ponoči napadlo Colombo na otoku Ceylonu in poškodovalo sovražne vojaške naprave. Vsa japonska letala so se nepoškodovano vrnila na oporišča. To je bil prvi napad v sedanji vojni na otok Ceylon.

Tokio, 21. jul. s. Letala japonske mornarice so bombardirala otok Canton v

skupini otokov Phönix in povzročila hudo škodo na letalskih otokih.

Tokio, 21. jul. s. Japonska mornariška letala so sestrili in poškodovala 45 od 50 sovražnih letal, ki so v več valovih leteli nad otokom Bougainvilleom v skupini Salomonov. Japonsko protiletalsko topništvo je zrušilo 2 težka bombnika ter poškodovalo 6 letal tipa »Consolidated«.

Silovita bitka pri Orlu

Berlin, 21. jul. Bitka pri Orlu se je večerj po kratkem odmoru nekoliko ur obnovila s povečano silovitostjo. Sovjetske čete izvaja odločen pritisk z namenom, da dosežejo železniško progo, ki veže Orel z Brjanskom. Po uradnem poročilu, ki ga je Moskva izdala ponoči, se je paje ruskim četam že posrečilo prodreti v smer te važne železnice, toda v Berlinu odločno odbijajo resničnost te vesti. V vojaških krogih nemške prestolnice priznavajo, da je sovražnik večerj izvršil obupen napor ter si odprl nove vrzeli v nemških črtah, ni pa mogel izkoristiti teh začetih uspehov, ki jih je bil dosegel samo z uporabo ogromnih oklopnih sil.

Zaradi tega so bile njegove izgube zelo težke in presegajo v vseh 15 dneh borbe 5000 tankov. Sovjetsko poveljstvo si razen tega prizadeva obiti tudi nemške postojanke med Orlom in Suhinčji in kakor čitamo v nekem poročilu nemškega vojnega dopisnika, »se je na nemške oborožene črte vsilil pravi orkan ognja in železa, tako, da so pod udarcem najhujšega topniškega in letalskega bombardiranja, kakršnega sovražnik po Stalingradu ni več izvršil«.

Kar so tlačinah novih vrzeli, ki so si jih Rusi odprli v nemških črtah, pravijo v Berlinu, da so že v teku protinapadi, da se te vrzeli zamaše. Razen tega sovražnik ni mogel vzpostaviti stika z raznimi skupinami, ki so prodirle preko utrjenih nemških črt, tako da položaj ni nevaren.

Tudi na frontah ob Miusu in Doncu je sovražnik nadaljeval svoje poskuse za prehod preko reke z izredno silovitostjo in odločnostjo. Zanimivo je, da je nočjo moskovsko uradno poročilo prvič omenilo boko na tem področju, o katerih so Rusi doslej stalno molčali. V noči na 19. julija, kakor tudi dan prej je sovražnik prekorajl reko z udarnimi oddelki v zaščiti mnogostevilnih jat bombnikov in strmoglavcev ter oklopnih dvomotornikov. Nemci niso mogli preprečiti tvoritve ruskih mostobranov na vzhodnem bregu obeh rek, kakor pa poročila »Zwölftuhrblatt«, so kasneje prešli v odločen protinapad, uničili te mostobrane in onemogočili sovražniku, da bi jih razširil. Tu divjajo slej ko prej boji izredne silovitosti in se bitka razvija z menjajočim uspehom za obe strani. V Berlinu pa naglašajo, da imajo boji na fronti pri Miusu

in Doncu v primeru z bitko pri Orlu le podrejen pomen.

Nalogo je nemškim braniteljem olajšalo vreme, ki je odlično in je zaradi tega nemško letalstvo lahko odločno poseglo v borbo. Tudi Rusi so se posluževali velikega števila bombnikov vseh tipov in večerj so se razvili mnogostevilni spopadi med nemškimi lovci in sovražnimi oddelki, v katerih je sovražnik izgubil nad 100 letal. Zadnje dni so se tudi pomnožili primeri, da so vjetiski vojaki prehajajo brez boja k Nemcem. V pretežni večini teh primerov gre za osebe, ki imajo svoje družine na področju, ki so ga zasedli Nemci.

Na drugih frontah, pri Volhovu, pri Petrogradu pri Velžju in na Kavkazu sovražnik ni obnovil svojih napadov. Zelo deležno je bilo reško letalstvo na področju Petrograda, kjer je hudo bombardiralo vojaške naprave na otoku Kotlin, kjer leži trdnjava Kronštad (»Ultima Notizie«).

Tragedija ukrajinskega naroda

Budimpešta, 21. jul. s. Prof. Orvos z medicinske fakultete budimpeštanske univerze, ki se je kot zastopnik madžarskega Rdečega križa udeležil odkopavanja in ugotavljanja istovetnosti trupel v Vinici, je podal za tisk zanimive izjave. GPU je pobila na tisoče Ukrajincev. Med tistimi, ki so jih našli v Vinici, so kmetje, delavci, duhovniki in učitelji. Številne so med njimi tudi žene. Vsi so bili pobiti na isti način kakor poljski oficirji v katinskem gozdu. Profesor je izjavil, da je po izpovedih družin in sorodnikov žrtve GPU mnoge teh nesrečnih pobila, ker so se pokržali, ko so šli mirno ukrajinskih cerkev, in zato, ker so našli pri njih sv. pismo ali rožni venec. Vse te usmrtnice so bile izvršene l. 1938. Tragedije ukrajinskega naroda, je zaključil profesor Orvos, ne more popolnoma razumeti, kdor ni prisostvoval prizorom ob ugotavljanju in spoznavanju žrtve boljševiškega divjaštva.

Kadar kupuješ, preglej »Jutrove« oglase!

Prekrški določil o zasebni zateznitvi

Določila o zateznitvi so prekršile naslednje stranke:

Plenčar Pavel, Gledališka 14; Ješe Leopold, Gledališka 14; Gombač Erle, Gledališka 14; Leitner Marija, Bleiweisova 1; Gornjovič Anton, Miklošičeva 4; Bogataj Albina, Verdije va 1; Subic-Klinec Angela, Trdinova 2; Čok Pavel, Trdinova 2; Jagodič Pavel, Miklošičeva 1; Jammik Josip, Ariella Rea 2; Jambrek Drago, Gradišče 10; Abram Miroslav, Wolfova 5; Kane Anton, Zidovska 1; Miller Julija, Kotnikova 19; Klemenčič Jelka, Slomškova 21; Mahnič Rafael, Gradišče 10; Robič Ana, Erjavčeva 4.

Škodlar Avgust, Stari trg 4; Bilina Marija, Cankarjevo nabrežje 1; Košak Josipina, Perušova 2; Gudelj Milan, 2. dovška 5; Grčar Vida, Pred škofijo 14; Peklenk Marija, Krekov trg 11; Maričič Marta, Zimjskega 6; Cassana Norina di Luigi, Igriška 4; Argypoulos Joan di Gabriele, Igriška 3; Ovsce Andrej, Kongresni trg 18; Heilig Alfred, Igriška 2; Uhan Ivan, Erjavčeva 4; Saksida Bogomir, Igriška 4; Potočnik Vili, Igriška 2; Poličar Marija, Cesta Šoške divizije 14; Lamouche Stefanija, Kolodvorska 34; Miklič Josip, Cesta Šoške divizije 22; Otorepec Josip, Kolodvorska 41; Baho-

vec Pella, Tavčarjeva 2; Gogmavec Pavla, Tavčarjeva 4; Sturz Rudolf, Tavčarjeva 4; Senčar Ladislav, Tavčarjeva 3; Kolus Marija, Tavčarjeva 2; Pajnič Helena, Tavčarjeva 4.

Branjik Ivan, Mestni trg 8; Bakovnik Ana, Pred škofijo 1; Candolini Vladimir, Pred škofijo 1; Souvan Nada, Mestni trg 24; Kolbe Franc, Mestni trg 8; Costapera Josip, Igriška 2; Hribar Elizabeta, Gradišče 9; Hribar Svetozar, Gradišče 7; Jambrek Rajmund, Gradišče 10; Peternel Bogomila, Rimska cesta 12, III.; Vardjan Mihaela, Gradišče 10; Senica Ivan, Borštnikov trg 1; Svetina Anton, Gradišče 8; Osvadl Mihael, Rimska c. 12, II.; Črnko Franciška, Muzejska ul. 5; Ham Ljudmila, Muzejski trg 7; Kavec Ignac, Vikt. Emanuela c. 3; Sirknik Marija, Muzejski trg 7; Košak Helena, Vikt. Emanuela c. 17; Dolničar Alojz, Gradišče 13; Bano Milan, Igriška 3, IV.; Gabršček Franciška, Igriška ul. 17a; Korzika Alojz, Vrtača 3; Čuček Ernest, Vrtača 4; Zorenč Alojz, Vrtača 4; Brolih Marta, Vrtača 4.

Gospodarstvo

Hrvatski denarni zavodi

Zaradi posledic moratorija, ki je bil uveden pred desetimi leti, bodo morale številne majhne banke na Hrvaškem končno le likvidirati. Ta proces likvidacije bo pospešil razširjenje pri hrvaških denarnih zavodih in bo okrepil pozicijo velikih zagrebških zavodov. Vse zagrebške velebanke so že objavile svoje bilance za preteklo leto, in sicer: Prva hrvaška štedilnica, Obča hrvaška kreditna banka, Hrvatska Union banka, Hrvatska deželna banka, Hrvatska banka in Bančno društvo za Hrvatsko. Dva zavoda imata izključno hrvaški kapital, pri ostalih štirih pa je interesiran inozemski kapital.

Skupna bilančna vsota vseh šestih velebank je znašala ob koncu preteklega leta 6554 milijonov kun. Od lastnih sredstev odpade 440 milijonov kun na delniško glavnico, 287 milijonov pa na rezervo. Hranilne vloge so izkazane v višini 1501 milijon kun, vloge v tekočem računu pa v višini 3964 milijonov kun. Bilance so sestavljene že po novih predpisih in po novi razvrstitvi posameznih postavk, ki je obvezna za razlikovanje med hranilnimi vlogami in kontokorentnimi vlogami in odločilno, da se štejejo kot hranilne vloge le take vloge, ki so prinešene v banko zgolj zaradi tega, da se denar obreštuje. Ostale vloge, zlasti vloge gospodarskih podjetij, se smatrajo kot kontokorentne vloge. Celotni čist dobiček omenjenih šestih velebank je izkazan v višini 33,8 milijona kun, kar predstavlja 7,7 % delniške glavnice. Za likvidnost teh velebank je značilna okolnost, da je ob koncu lanskega leta le ena banka deloma izkoristila reskontni kredit pri Hrvatski državni banki, in sicer tudi le v znesku 131 milijonov kun. Takoj razpoložljiva sredstva velebank so znašala ob koncu lanskega leta 1189 milijonov kun, vrednostni papirji so izkazani z zneskom 1060 milijonov kun, kontokorentni krediti z zneskom 3229 milijonov kun in hipotekarna posojila z zneskom 120 milijonov kun. Tujih valut so imele ob koncu lanskega leta omenjene velebanke za 215 milijonov kun, menični portfelj pa je znašal 249 milijonov kun. Med vrednostnimi papirji predstavljajo državni zakladni boni znesek 630 milijonov kun, tako da je bilo ob koncu lanskega leta pri zagrebških velebankah 21 % vsega obkta zakladnih bonov.

Važno vlogo zavzemajo v hrvaškem denarništvu tudi hranilnice. Od 15 hrvaških hranilnic je doslej objavilo bilanco 9 hranilnic. Pretežni del skupne bilance teh devetih hranilnic odpade seveda na zagrebško Mestno hranilnico. Pri vseh devetih hranilnicah so znašale ob koncu lanskega leta hranilne vloge 1084 milijonov kun, kontokorentne vloge pa 689 milijonov kun. Tudi likvidnost hranilnic je prav znatna, saj so znašale ob koncu leta takoj razpoložljiva sredstva teh devetih hranilnic 682 milijonov kun.

Po bilančnih številkah pa odpade največ poslov na državne denarne zavode, to so Poštna hranilnica, Državna kreditna banka (naslednica prejšnje Državne hipotekarne banke) in Hranilnica Neodvisne Države Hrvatske (prejšnja Banovinska hranilnica). Pri teh treh zavodih znašajo hranilne vloge 4168 milijonov kun, kontokorentne vloge pa 2409 milijonov kun. Takoj razpoložljiva sredstva državnih denarnih zavodov so dosegla ob koncu leta 2003 milijone kun. Med aktivami predstavljajo kontokorentni krediti teh zavodov 2629 milijonov kun, hipotekarni krediti 1079 milijonov, vrednostni papirji 2127 milijonov. Od državnih denarnih zavodov ima največ hranilnih vlog Poštna hranilnica.

Letina v Evropi in Ameriki

V vsej severni poluti so trenutno v teku dela za spravljane žitnega pridelka. Medem ko so bile prejšnja leta vse oči uprte v Evropo, vzbujajo danes pozornost tudi številke o žitni letini v Severni Ameriki. Ob izbruhu sedanje vojne je imela Severna Amerika še ogromne neprodane žitne rezerve in si nihče ni delal skrbi za bodočo leta, od tedaj pa se je marsikaj spremenilo. Potrošnja žita je bila v zadnjih letih znatno večja, predvsem v zvezi z oskrbovanjem vojske. Ameriški strokovnjaki so izračunali, da potroši vojak za 20 % več osnovnih živil kakor civilist, pri tem pa je še upoštevati, da se pri prevozu preko morja uničijo deloma zaradi potopitve ladij, deloma pa zaradi slabe organizacije preskrbe znatne količine živil, kar cenijo prav tako na 20 %. Pri povečani potrošnji se je proizvodnja v Severni Ameriki zmanjšala. Zaradi mobilizacije in zaposlitve delovnih moči v oboroževalni industriji so bile odtegnjene kmetijske v Ameriki številne delovne moči, tako da zemlje ni moglo v enakem obsegu obdelati kakor pred vojno. To je imelo za posledico, da se je v zadnjih dveh letih prišlo tudi posejana površina zmanjševati. Letos so bile tudi vremenske razmere slabe, poplave v srednjem zapadu Zedinjenih držav so povzročile precejšnjo škodo, vse to pa bo imelo za posledico občutno zmanjšanje letošnjega žitnega pridelka. Po najnovejši uradni cenitvi bo v Zedinjenih državah pridelok pšenice za 26 % manjši, kakor je bil lani. Pri tem pa je treba še upoštevati, da je imela Argentina izredno slabo žitno letino in ta dežela privkral v svoji zgod-

ovini ne bo imela na razpolago presežkov v koruzi, s katero je prej zalagala znaten del svetovnega trga.

Docela drugačen je položaj v Evropi, ki lahko mirno gleda v bodočnost. V vseh evropskih državah so bili v zadnjih letih izdati odločni ukrepi, da se čim več zemlje pripravi za setev. V zadnjih dveh letih vremenske razmere v Evropi za posevke niso bile ravno ugodne, kar pa je dalo le novo izpodbudo za podvojena prizadevanja v pogledu obdelave zemlje. Letos je bilo vreme v vsej Evropi za razvoj posevkov prav ugodno in lahko računamo, da bo Evropa letos bistveno več pridelala kakor lani. To velja zlasti za jugovzhodni del Evrope in za zasedeno sovjetsko ozemlje, kjer so ukrepi za obdelavo zemlje prišli šele letos prav do izraza. Po uradnih rumunskih podatkih bo imela letos Rumunija zopet znaten presežek žita v nasprotju z zadnjima dvema letoma, ko ni mogla izvoziti znatnejših količin. Ta presežek se trenutno ceni na 1,5 milijona ton. Vrh tega bo imela Rumunija še druge presežke in bo lahko izvozila znatne količine fižola, graha in oljarske. Dobro kaže tudi letina v Madžarski, v Srbiji in na Hrvaškem. Za pravilno oskrbo Evrope s krušnim žitom pa bodo odločilne važnosti ostrejši ukrepi, ki so bili izdati v raznih državah za oddajo presežkov. Predpisi, ki se tičejo te oddaje, so bili povsod izpolnjeni in je bila zlasti uvedena tudi kontrola pridelka na mestu samem. Hrvatska vlada je na podlagi skušenj iz zadnjih treh let uvedla strogo nadzor pri sami letvi, obenem pa je uvedla državni monopol za odkup žita, strošnic in krompirja.

Tudi v Italiji in Nemčiji bo letošnji pridelek žita nedvomno boljši, kakor je bil lani. Večji pridelek pričakujejo prav tako v Franciji, v Belgiji in v Nizozemski kakor tudi v baltskih državah. V izrednem obsegu je v zadnjih letih povečala površino žitnih posevkov Švica. Letošnji švicarski pridelek žita bo še enkrat večji, kakor je bil v zadnjih letih pred vojno, kar bo imelo za posledico znatno zmanjšanje primanjkljaja, ki ga mora Švica še uvoziti.

Gospodarske vesti

Iz italijanskega gospodarstva. Paroplovna družba »Italia«, S. A. di Navigazione, v Genovi, ki pripada skupini »Finmare« odnosno Zavodu za obnovu industrije, bo za preteklo leto na glavnico 500 milijonov lir izplačala nespremenjeno 4 % kotizma dividendo. Enako dividendo bodo izplačale tudi ostale tri paroplovne družbe, ki pripadajo skupini »Finmare«, namreč »Lloyd Triestino« (glavnica 300 milijonov lir), »Adriatica«, Benetke (glavnica 150 milijonov lir) in »Tirrenia«, Napoli (glavnica 50 milijonov lir). — Znana tvornica

avtomobilov Lancia & Co., Fabbrica automobili, Torino, navaja v svojem letnem poročilu, da je bila lani navzlic vojni dogodkom zadržana kontinuiteta proizvodnje. Izvršena je bila delna decentralizacija obratov. Čisti dobiček se je le nebitno zmanjšal na 14.06 milijona lir (prejšnje leto 14.27) in bo družba izplačala nespremenjeno dividendo 14 % na glavnico 50 milijonov lir.

Novi nemški predpisi za poslovna potovanja v inozemstvo. 1. avgusta bodo v Nemčiji stopili v veljavo novi predpisi za poslovna potovanja. Po teh predpisih za taka potovanja v bodoče ne bodo več prodajali inozemskih gotovinskih sredstev, razen za prve najnujnejše izdatke v inozemstvu. V ostalem si bodo morali potniki priskrbeti potovalne čeke, kreditna pisma ali akreditive pri pooblaščenih deviznih bankah. Novo je razširjenje prostega zneska v markah, ki se sme nesti v inozemstvo. Poleg dosedanjega zneska 10 mark je dovoljeno nesti v inozemstvo še nadaljnjih 50 mark, toda zgolj v kovancih ali bankovcih nemške Rentenbanke (to so le majhni bankovci), ni pa dovoljeno vzeti s seboj bankovcev Reichsbanke, tudi ne nedavno izdane najmanjše bankovce po 5 mark. Dodatni znesek 50 mark, ki jih sme vzeti potnik s seboj, ima zgolj namen, da ima potnik ob vrnitvi v domovino takoj od meje na razpolago nekaj denarja v markah. Uporaba teh mark v inozemstvu, zlasti zamenjava, ni dopustna.

Enotni kozarci za vkuhanje. Vse nemške steklarne, ki izdelujejo kozarce za vkuhanje, so pričele izdelovati take kozarce le v enotni obliki. V bodoče se bodo smeli prodajati samo ti enotni kozarci. Gre za nov patentiran kozarec za vkuhanje, ki nudi gospodinji marsikatero prednost. Kozarci imajo širši gumijast obroč, ploskev, kjer leži obroč, pa ima še globoko zarezo, kar nudi povečano sigurnost za zapiranje kozarca. Nadaljnja prednost teh novih kozarcev je v tem, da se lahko postavijo drug na drugega. Le za odpiranje je potrebna posebna majhna priprava.

Hrvatsko-slovaški trgovinski sporazum. Hrvatsko zunanje ministrstvo je objavilo, da je bila trgovinska pogodba, sklenjena 16. oktobra 1941 s Slovaško, ratificirana in da je stopila v veljavo 6. julija.

Izredno dobra sadna letina v Srbiji. Po vesteh iz Beograda bodo imeli letos v Srbiji rekordno sadno letino. To velja predvsem za okrožje Požege, ki obsega 7 sravov in kjer gojijo največ sadnega drevja, zlasti jablan. Na požeško okrožje odpade 1 milijon jablan, to je 30 % vseh jablan v Srbiji. V dobrih letih so iz tega okrožja izvozili okrog 2500 vagonov jabolk, letos pa bo za izvoz na razpolago še mnogo večja količina. Dobri so tudi izgledi za letošnjo letino češapljin in so že izdati ukrepi, da se letina čim prej spravi na po možnosti predela v mežgo.

Gospodarske skrbi Islandije. Zasedba Islandije od strani anglo-ameriških čet je temu velikemu otoku na severu Atlantskega oceana prinesla hude gospodarske skrbi. Predvsem je prihod ameriških čet povzročil občutno naraščanje draginje, kar je razumljivo v majhni deželi, ki ima komaj 120.000 preb. Islandska vlada je proglasila, navzlic odporu nekaterih strank, blokade cen in mezd, ki pa jo je lani v avgustu zopet ukinila, potem, ko so med veljavnostjo blokade cene narasle za nadaljnjih 25 %. Indeks življenjskih stroškov je lani v oktobru dosegel 250 nasproti 100 ob izbruhu vojne. Gospodarske težave pri urejanju cen in mezd so povzročile razpor med strankami, kar je imelo za posledico, da je Islandski državni upravitelj postavil izvenstrankarsko vlado. Po dolgih pogajanjih s strankami je bila letos v januarju uvedena kontrola uvoza z devizno kontrolo, obenem pa je bilo uvedeno racionaliranje nekaterih vrst blaga. Te dni so bili, da se prepreči dvigovanje cen, izdati občutni dodatni davki z namenom, absorbirati odvečno kupno moč. Zdi se pa, da tudi ta ukrep ne bo dovolj učinkovit, kajti cene so spričo poplave dolarjev nadalje narasle in so sedaj že trikrat večje kakor pred sedanjo vojno.

Prihodnja dva romana DK

Za mesec julij je izšel v knjižni zbirki »Dobra knjiga« roman znane pisateljice Pearl Buck »Vzhod in zapad«. Naročniki DK so roman že prejeli, nekaj izvodov pa je še na razpolago za nadrobno prodajo in za nove naročnike. Prihodnji dve knjigi, ki bosta izšli sredi avgusta in sredi septembra, bosta naslednji:

Paul de Kruif:

»Borci proti smrti«

Slavni zdravnik, nizozemski rojak, nam v devetih poglavjih pripoveduje življenjske usode mojstrstvom medicinske vede, borcev proti smrti, tistih mnogokrat pozabljenih junakov zgodovine, ki so z neusmiljenim žrtvovanjem samega sebe tako pomembno in neosebno služili človeštvu. Kakor fantastičen roman se berejo opisi epikalnih odkritij, ki danes tolikom ohranjajo življenje in ki jih označujejo večini neznana imena Banting, Minot, Schaudinn, Wagner-Jauregg itd. Knjiga, ki bo po svoji snovi za našo zbirko in za našo javnost velika novost, je napisana brez strokovne prenatrpanosti, s prožnim peresom po-

Naročite se na »Dobro knjigo«, če še niste naročeni!

V zbirki »Dobri knjige« izide vsak mesec en roman in tudi naročnina se lahko plačuje mesečno. Knjige se dobe broširane ali vezane v polplatno in tiskane na boljšem papirju. Naročnina znaša:

a) za naročnike, ki so obenem naročniki »Jutra«, »Slovenskega naroda« ali »Domovine«, mesečno 10 lir za broširano in 20 lir za vezano izdajo;

b) za ostale naročnike mesečno 11 lir za broširano, in 22 lir za vezano izdajo.

V podrobni prodaji velja vsaka knjiga 13 lir broširana in 28 lir vezana. Naročniki DK dobe torej knjige po znatno nižji ceni in imajo še to ugodnost, da se jim dostavljajo knjige na dom, ako pri naročbi izrecno ne sporoče, da bodo sami prihajali ponje. Novi naročniki lahko dobe po znižani ceni tudi dosedanje romane DK, kolikor so še na zalogi.

Naročnike sprejemajo v Ljubljani uprava naših listov in Narodni tiskarni in njeni inkasanti; v Novem mestu pa tamkajšnja podružnica »Jutra« in »Slovenskega naroda«. Iz drugih krajev se lahko naroči: »Dobra knjiga« po pošti na naslov: Uprava »Jutra«, Puciničjeva 5.

zvalca in človekoljuba. Knjiga bo izšla v prevodu dr. Mirka Černiča.

Luigi Pirandello:

»Pokojni Matija Pascal«

Pisatelj velja za prvaka sodobne italijanske dramatike in literature sploh ter je bil odlikovan z Nobelovo nagrado. Roman »Pokojni Matija Pascal« je njegovo najboljšje pripovedno delo in je v številnih prevodih dosegel svetovni sloves. Duhovito spisana zgodba, polna svojevrsnega finega humora in prave Pirandellove ironije, pripoveduje o nesrečnem človeku, ki je po raznih ključjih in zmotah dvakrat umrl in je bil za ljudi že zdavnaj v grobu, ko je v resnici hodil v sredi med njimi ter doživljal mnoge preudčne zapletitve svojega življenja. Roman je eno izmed Pirandellovih zgodnjih del, vendar spoznavamo že v njem obrise pisateljeve njegovstne življenjske zasnove, ki je doblila v njegovih slovesnih dramah toliko presunljivih izrazov. Po splošni sodbi je ta roman eno izmed reprezentativnih del sodobnega italijanskega pripovedništva. Prevod je oskrbel Božidar

Kronika

* **Prefekt Bellini in Zvezni tajnik** v Gradu. Novi prefekt gorzijske pokrajine Ekse. Bellini je prišel te dni v spremstvu zveznega tajnika iz Gorizije v Grado, kjer si je ogledal ondotne zdravstvene zavode, predvsem pomorsko kolonijo pod vodstvom Gilla gorzijske pokrajine. V koloniji se trenutno nahaja 310 belih iz Gorizije. Prefekt in Zvezni tajnik sta se ljubizno razgovarjala z otroki.

* **Sesta obletnica Smrti Guglielma Marconija**. Te dni so v Rimu obhajali sedmo obletnico smrti izumitelja Marconija. Ob tej priliki je položilo zastopstvo italijanske Akademije na grob pokojnika v Pontefichju ter na njegovo rojstno hišo v Bologni spomniška venca.

* **Ljudsko gibanje** v juniju. Uradni list v Rimu objavlja o ljudskem gibanju v juniju naslednje podatke: porok je bilo sledenjenih 19.149, narodilo se je 67.161 otrok, umrlo pa je 45.254 oseb. Število novorojencev presega število mrtvih za 21.997 oseb. Na dan 30. junija t. l. je imela Italija brez priključnih ozemelj 45.809.000 prebivalcev.

* **Industrijski center za patente**. Iz Rima poročajo, da so tamkaj nedavno ustanovili industrijski center za patente. Pogovorna naloga tega urada bo lajšati delo italijanskim industrijskim tehnikom, predvsem pa izumiteljem. Poseben oddelek zavoda bo pazil na to, da se ne bodo vlagale prošnje za takšne patente, ki so že v rabi.

* **Posebna nagrada za trojčke**. Na ukaz Duceja je bila podeljena zakonoma Agostinu in Menadiu iz Casemorate pri Forliju posebna nagrada za trojčke v znesku 1100 lir.

* **Tvrdba je odgovorna za poškodbe delavca**. Dne 24. januarja 1941 se je primerila mehaniku Francescu Lollobrigidi, zaposlenemu pri podjetju za izdelovanje letalskih delov v Rimu, huda nezgoda. Zaradi začetne napake je moč z dela grede padel v globoko jamo ter se pri padcu močno poškodoval. Moč je zaradi poškodbe postal nesposoben za delo in je vložil tožbo proti podjetju. Po dveh letih je bila pravda končana in podjetje je bilo obsodeno na 48.000 lir odškodnine in prid ponesrečenemu delavcu.

* **Mati umrla na sinovem grobu**. Na pokopališču v Cesinu pri Pontedisinu blizu Genove so našli v nedeljo na grobu svojega sina starejšo žensko. Bilo je očitno, da se je ženska nezavestna zgrudila na zemljo. Pozvali so reševalce, ki so starko odpeljali in ugotovili, da se ženska piše Angela Vico. Kakor vsko nedeljo, je tudi to pot prinesla rože na grob svojega sina, pri tem pa jo je obšla slabost in se je zgrudila na gomilo. Odpeljali so jo v bolnišnico, toda med prevozom je umrla.

* **Smrtina nesreča na benekem Lidu**. 23-letni Leo Corrado iz Siracuse se je hotel te dni okopati na benekem Lidu. Ko je odločil obleko, se je povzpel na neko čr in z nje skočil z glavo naprej v morje. Skok je izvedel tako nesrečno, da je z glavo zadel ob oster kamen, ki mu je prekal lobanjo, da je ostal na mestu mrtve.

* **Mušji strup je pila**. 47letna Lea Lucarelli iz Pistoie je zamenjala strupeno raztopino, ki jo nastavlja poleti muham, s hladilno pijačo ter pomotoma izpila tekočino. Čez nekaj časa so jo popadli hudi želodčni krči, toda se preden so ji mogli zdravniki nuditi pomoč, je izdihnila zaradi zastrupitve.

* **Tisočaki v vodnjaku**. Zakonca Bolognese iz Migliara pri Ferrari sta nedavno pogrešila več tisoč lir denarja, ki sta ga hranila doma nad kuhinjskimi vrati. Po dolgem poizvedovanju sta prišla na to, da je denar odkril njun sin, ki je potem, ko se je prepiral o vsebini skrinjice nad vrati, vrgel vse skupaj iz strehu v domač vodnjak. Zdjaj so vodnjak izpraznili in na dnu res našli skrinjico z bankovci.

* **Vlak je odrezal teleto**. V Retinelli pri Rovigu je pobegnil kmetu Aderu de Bein iz hleva 3 mesece star telček, zival je nekaj časa begala po travnikih, potem pa zbežala na železniški tir Rovigo - Cloggia. Nesreča je hotela da sta prav tedaj po travičarici pridrveli dve lokomotivi. Strojevodja je takoj zavril stroj, toda lokomotiva je kljub temu podrla žival. Vsi so se silno zaskrbeli, ko so videli, da se je živačec čez nekaj časa dvignilo izmed travičarice ter zbežalo z glasnim blejkanjem naprej. Kolo lokomotive je namreč teleto odrezalo samo rep.

Ljube Zupanc:

O pričeskah in še kaj

Po pravici povedano: za lepe stvari imam okus in oči na pravem mestu. Toda so se pojmi o lepoti marsikomu zmešali. Na primer ženske pričeske so vendar zato tukaj, da občudujemo ženske in — pričeske, četudi ne moremo vselej z gotovostjo potrditi, da je ta in ta ženska lepa, ker ima lase urejene po najnovejšem modnem okusu. Nasprotno, poznam ženske, ki imajo vse naravne pogoje za lepoto, a jim nemočnega pričeska pokvari vso milino v obrazu, da so trezni ljudje, ki jo opazujejo, resno v zagati, ali naj jo prištevajo k lepim ali ne. Žensko namreč.

Toda stara resnica je, da bi brivci in frizerji že davno šli rakom živživat, če bi na svetu ne bilo žensk in njih neutešljivih želja, da si vsak teden, da, sleherni dan menja novo pričesko. Kar naravnost povem, da ne bo zamere: sam se na brivce in frizerje poklanjam. Prav dobro em, da je še mnogo moških, ki so glede tega vprašani za menoj enih m'li. Sleherni moški ima v sebi brivske in frizerske sposobnosti. Ta talent prinese vsakdo že na svet, ga takorekto prinese že z materinim mlekom in mu za to obrt ni treba dolge učne dobe treh ali štirih let.

Ne verujete? Prosim, menda nisem sam, ki se sleherni soboto ustopim pred ogledalo in se priklonim kosmatim podobam v njem: »Klanjam se, velenjenji gospod Čičoj!« »Prosim, obrižite in ostržite me,« zaukaže podobam v zrcalu.

»Prosim, prosim, z največjim veseljem,« odgovorim z globokim basom.

Pa dvignem roko in že zapleše namitljeni čopič po udrtim licu. Potegnem z ostrim rezilom dvakrat po levem, dvakrat po desnem licu, nekaj urnih in strokovnjaških potez okoli brade in iz zrcala se mi posmehje gladek, za deset let mlajši obraz. Potlej

* **Usodna nepredvidnost**. 43letni kmet Domenico Gotta iz Mellazza pri Alessandriji je te dni mlati žito. Med delom si je prižgal cigareto in odvrnil vžgalico proti posodi, v kateri so hranili bencin. Bencin se je v trenutku vnel in nastala je eksplozija, ki ni poškodovala samo Gotta, temveč povzročila tudi požar, pri katerem je bilo več ljudi hudo opečenih. Gotta je dobil tako hude opekline, da jim je pozneje v bolnišnici podlegel.

* **Stot oja v kovčegu**. Iz Trapanija je prispel na postajo Porta Nuova pri Torinu težak kovčeg, ki se je zdel pristojnim orgencom sumljiv zaradi teže. Ko so kovčeg odprli, so našli v njem 20 pločevinastih posod z oljem. Moža, na katerega ime je bila poslana oddana, so zapirali zaradi tihotapstva.

* **Štirje kopalci rešeni iz Pada**. Vroči poletni dnevi sedaj povsod vabijo ljudi v vodo, ki nudi kopalcem prijetno osvežilo. Kakor vse druge reke, je tudi reka Pad polna kopalcev, toda pri kopanju se rade primerijo nesreče in nezgode. Samo v enem dnevu so morali potegniti iz valov Pada v bližini Cremona štiri osebe, ki so bile v nevarnosti, da utonejo. Nekatere izmed njih so morali obuditi v življenje z umetnim dihanjem.

* **Smrt štirih ljudi v plamenih**. V kraju Spadoni pri Perugia je nastal ogenj v hiši nekega kolona. 6 članov kolonove družine je bilo ob izbruhu požara v hiši, izmed njih so bili štirje tako poškodovani, da so pozneje umrli zaradi opeklin.

* **24 ur v prepadu**. Pred nekaj dnevi sta se podala 25letni Claudio Rolle in 22letni Giorgio Gillone na Monte Rosso proti švicarski meji. Pri sestopu z vršaca pa sta oba padla v globok prepad, kjer sta obležala za celih 24 ur. Po tem času ju je rešila neka švicarska obojerna straža.

* **DOLOREX**, tablete proti živčnemu glavobolu. V lekarnah Lir 2.50.

IZ LJUBLJANE

* **Nov grob**. Za vedno je zapustila svoje ga. Marija Dulerjeva, rojena Stelctova. Za njo žalujejo rodbine Elletz, Jerreb, Koncar, Stelc in Zorko. Na zadnji poti bodo blago pokojnico spremlili v petek ob 16. iz kapelice sv. Petra na Žalah na pokopališče k Sv. Križu. Naj v miru počiva! Svojem izrekamo naše iskreno sožalje.

* **Dež je namočil zemljo**. V sredo dopoldne se je vreme nenadno poslabšalo in je začelo deževati. Dež pa je kmalu pomenjal in se je za čas spet zjasnilo. Popoldne so se spet zgrnili oblaki in kmalu po sedmi uri se je vilo kakor z vedra. Veter je zanašal deževne curke. Dopoldnansko poslabšanje vremena je zanimivo zabeležil tudi barometer. Nenadno je padel za cela 2 mm. Zračni tlak je začel potem spet naraščati in se je do večerj zjutraj dvignil na 762 mm. Večernji dan je bil eden izmed najlepših letošnjega poletja. Najvišja toplota v sredo je znašala 28,6 stopinj Celzija, v četrtek zjutraj pa je termometer zabeležil najnižjo temperaturo 14,2 stopinje Celzija. Danes se znajo posli dnevi.

* **Diplomirani so bili na Glasbeni akademiji**. Cvetko Ciril iz kompozicije (pedagoški oddelek), Ogrin Ksenija iz klavirja, Papler Albert iz solopetja (pedag. odd.), Perušek Dana iz klavirja (pedag. odd.) in Rus Jelka iz solopetja (pedag. odd.). Na srednji glasbeni šoli so bili diplomirani: Dražil Srečko iz violine, Heybal p. Pavlin iz orgel, Poljanšek Ivan in violončela, Stritar Janja iz klavirja in Znidar Janez iz roga. Iskreno čestitamo!

* **Na Državni tehniški srednji šoli** so dokončali študije in bili diplomirani od 21. junija do 4. julija pod predstvom prof. Bartolomea Calvia naslednji kandidati: arhitektonsko-građbeni odsek: Bergant Ernest in Friškovec Oton z odličnim, Fabijan Janez s prav dobrim, Hojs Ivan. Reisner Janez in Tomšič Marian z dobrim uspehom; srednji odsek: Mencinger Franc in Milek Leopold z odličnim, Geršak Alotiz, Ogrizek Stanislav, Sušnik Stefan in Vdovci Jurij s prav dobrim, Košir Jožef in Volčanšek Stojan z dobrim uspehom; elektrotehniški odsek: Benedik Jožef, Meglič Rudolf in Tomšič Josip z dobrim uspehom. Mnogo sreče! — Potrebujete diplomiranega tehnika? Informacije dobite na Tehniški srednji šoli.

* **O koncu ruske carske družine** pripoveduje daljši članek v »Domovini« tega tedna. Podatki so posneti po knjigi Ke-

renskega. Črtica »Ljubezen gre na dvoje« riše senzacijsko in majhnem mestu. Je pa še mnogo drugega zanimivega čtiva. Spet je objavljena velika krizanka. »Domovina« je najcenejši slovenski tehnik, ki ga čita Ljubljanci prav tako radi kakor deželani.

* **Islandski ribič** je najboljši roman znanega francoskega romanopisca Pierre Lotija. Pisatelj slika z živo besedo zanimivosti pomorskega življenja, opisuje pestrost eksotičnega življenja ter mojstrsko obravnava problem ljubezni in ženske zvestobe. Znameniti roman je prevedel v slovenščino g. Vladimir Levstik. Knjigo je opremil ing. arh. Oton Gaspari. Delo je pravkar izšlo v Knjižarni Tiskovne zadrage, Selenburgova ul. 3.

* **Razdeljevanje krompirja**. Pokrajinski Prehranjevalni zavod obvešča potrošnike, da lahko dvignejo na odrezek »107« tudi pri trdki Gregorc & Co. 2 (dva) kg krompirja, določena v tretji razdelitvi.

* **Trečaj za popravne izpite**. — Turjaški (Novi) trg 5. Tisti dijak(inje), ki bodo delali septembra popravne izpite, so vabljani da se udeležijo našega trečaja za popravne izpite na Turjaškem trgu 5, ki se začne 5. avgusta. Poučujemo samo profesorji-strokovnjaki vse predmete. Temeljita, strokovna priprava. Honorar nizek. Prijave dnevno od 9.—12. ure dopoldne: Turjaški (Novi) trg 5. Instrukcije.

* **Pomota v zastavljalnici**. Mestna zastavljalnica prosi gospo, ki je z zastavnim listkom na ime Velkavrh v ponedeljek 19 t. m. rešila jedilni pribor, naj se takoj zgleda v zastavljalnici, ker po pomoti ni dobila pravega pribora.

* **Izgubljen se je otroški nizek lakasti čevlček** v Jadranski ulici 18. t. m. Pošten najditelj se naproša naj ga vrne proti nagradi Blčevje 41. Kunaver.

* **Nesreče**. Ključnico si je zlomil pri padcu z avtomobila 37letni delavec Janez Kristinec iz Ljubljane. S koso se je vrezala v levo nogo Marija Mavčeva, 19letni dečavec Mihael Štrukelj iz Ljubljane se je z vrela smolo oparil po rokah in nogah. Obe roki si je poškodoval 22letni železniški premikar Stanislav Koželj iz Ljubljane. Pri štedilniku se je opekla po rokah in nogah 54letna žena sosedarja iz Ljubljane Angea Brtnolecva. Ponesrečenci se zdravijo na kirurškem oddelku ljubljanske splošne bolnišnice.

Spodnje štajersko

* **Sestanek ptujskega okrožnega vodstva**. Na službenem apelu ptujskega okrožnega vodstva dne 19. julija so se zbrali vsi krajevni okrajni voditelji. Uvodoma je izročil okrajni vodja Fritz Bauer dekreta o imenovanju za krajevna voditelja nadinspektorju Mausechitzu iz Ptujja in Johannu Rathu iz Sv. Andraža v Halozah. Nato je čestital krajevnim skupinskim vodjem iz obeh ptujskih skupin, iz Sv. Barbare v Halozah, iz Ormoža, Juršincev, St. Lenarta v Slov. goricah, Središča in Sv. Tomaža pri Ormožu k podelitvi zastav. Sledili so referati iz posameznih delovnih področij. V teku razprave je poročal okrajni vodja z zadovoljstvom, da je pri pregledu občinskega poslovanja ptujsko okrožje najbolj odrezalo. Za zaključek je na sestanku še enkrat povzel besedo okrajni vodja in podal splošen pregled o položaju.

* **Steindl vodja brambovcv**. Graški dnevniki poročajo, da sta bila vodja brambovcv štajerske domovin, zveze Blasch in vodja brambovske brigade iz Celja Drägerter poverjena z drugimi nalogami. Po naročilu gauliterja dr. Überreitherja je prevzel poveljstvo brambovcv zvezni vodja Steidl. V njegovih rokah je zdaj združena vsa politična moč na Spodnjem štajerskem. Za štabnega vodjo je bil imenovan dosedajni vodja brambovske šole v Rogaski Slatini Maierhöfer.

* **Vitez železnega križa v Mariboru**. V ponedeljek je prišel v Maribor vitez železnega križa poročnik Schreiber. Sprejeli so ga zastopniki okrožnega vodstva. Na javnem zborovanju v Magdaleni dvorani je govoril mariborskim meščanom o svojih frontnih doživljajih. Okrajni vodja Knaus se je gostu zahvalil za vzpodbudne besede, navzročje pa je pozval k delu in vestnemu izpolnjevanju dolžnosti, da bodo vojaki na frontah dosegli zmago.

* **Junaška smrt**. Mariborski dnevnik posveča tople besede 23. junija na vzhodni fronti padlemu Rudiju Stiplošku, ki je bil marljiv delavec in krajevni skupini v Rogaski Slatini.

* **Umrli je v Mariboru sinček lastnika** avtomobila Klaus Zupanc.

za frizure moje tete. Teta pa se blaženo smehljala; ima modno pričesko, svilene nogavice, sandale — šklopoteče (da s hrupom po mestnem tlaku vzbuja zanimanje za lepo onogavičene noge) in petindvajsetletnega ljubčeka.

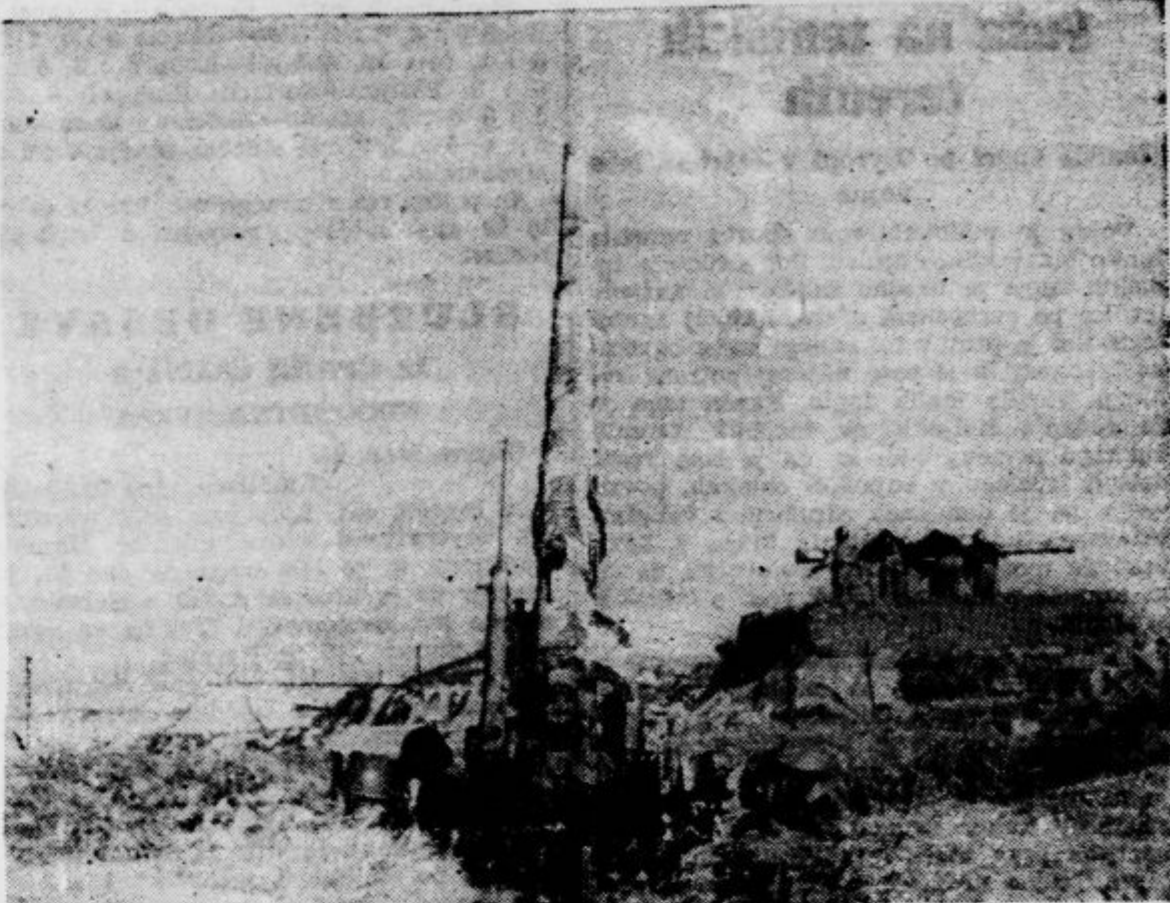
Kadar mi je dolgčas, ne grem v kino, ker nimam denarja za te vrste zabavo, pač pa prislonim svojega rojstva kosti na vogal Batine palače in občudujem ženske in pričeske. Mili bože, kakšna neizčrpna izbira! Človek, pasi svoje oči in smeje se ali jokaj, zaradi tebe se svet ne bo premaknil s tečajev — pa tudi modnih pričesk zato ne bo nič manj.

»Glejte, vi, gospod Čičoj? Ah, kako me veseli, da vas po dolgem času spet v' dim čileg in zdravega.«

Pred menoj stoji dama s pričesko v tri nadstropja, mi ponuja odišavljeno roko in me zapeljuje, kotnetno pogleduje z vel'kimi modrimi očmi. Ah, imela je oči kakor pottočnice, pšenično zlato lasje so se ji polizkale v vrh glave, ustnice čisto brste barve so bile zapeljive ko pri punski boginji, karminalno rdeči nohti pa so ji bili dolgi ko nohti kitajskega mandarina. Svila zgoraj, šumeča svila spodaj, skratka: dama, dama, dama. Le njena govornica je bila malce zaegnena kakor pri ljudeh, ki domujejo v okolici Trubarjevega rojstnega kraja. Bil sem v zadregi, ker dame nisem prepoznal in sem zajecjal:

»Oprostite, zares se ne spomn'm. s kom imam čast...«

»Hi, hi, hi, ali me zares več ne poznate?« Zdalaj sem jo prepoznal. »Hudimana, saj to ste vi, Ivanka!« Udaril sem se po čelu, da je zazvonilo kakor tramvajski zvonec. Toda komaj sem jo prepoznal, že je odbrzela dalje, hihitajoč se nad mojim začudenjem. Da, porazila me je na vsaj črti! Bila je Ivanka, nekoč zdravo kmečko dekle. Še pred tremi leti je bila naša služ-

Artiglierie contraeree sprono il fuoco apparecchi nemici in una nostra isola — Protilaletski topovi otvarjajo ogenj proti sovražnim letalom na nekem italijanskem otoku

Iz Hrvatske

* **Poglavnikov obisk na Zagrebški gori**. Preteklo nedeljo je bilo na Zagrebški gori, kakor poročajo »Nova Hrvatska«, izredno mnogo planincev in izletnikov. Po travnikih okoli Piramide, Tomislavovega doma in drugih domov je vrvelo izletnikov. Nenadno se je pojavil med njimi Poglavnik, ki so ga potem na vsakem koraku pozdravljali zagrebški planinci. Po maši je šel Poglavnik med gojence častniške šole in je z njimi na travniku tudi obedoval. Nazadnje je obiskal še ranjence, ki so na okrevanju v Runolistovem domu.

* **Posebni pooblaščenec fašistične stranke** v Zagrebu. Za posebnega pooblaščenca fašistične stranke pri italijanskem poslanstvu v Zagrebu je bil imenovan dr. Luigi Fiocca.

* **Odlikovan italijanski trgovski ataše**. Poglavnik je odlikoval z zaslužnim križcem 2. stopnje stotnika Pietra Marinellija, ki je opravljal posle trgovskega atašaja pri italijanskem poslanstvu v Zagrebu.

* **Proslava španskega narodnega praznika** v Zagrebu. Ob priliki španskega narodnega praznika — dneva revolucije — je bil tudi v Zagrebu svečan sprejem na španskem poslanstvu. K sprejemu so prišli predstavniki zvezniških držav, zastopniki oboroženih sil in mnogostejalni javaljencl.

* **Nastop gojencev vojaške godbene šole**. Danes v petek zvečer bo prvi javni nastop učencev domobranske godbene šole. Gojenci bodo najprej nastopili na posameznih instrumentih, drugi del sporeda pa bo tvorila pihalna skupina šole. Deški zbor bo zapel tudi nekaj pesmi.

* **V nedeljo se je kopalo na Savi do 30.000 ljudi**. »Nova Hrvatska« piše, da je bilo zadnjo nedeljo na Savi najmanj 25 do 30.000 Zgrehčanov, kar je gotovo rekordno število. Kljub tolikšnemu navalu pa je cestna železnica s smelno ureditvijo prometa zmagała ogromni val.

Z Gorenjskega

* **Viktor železnega križa sta prišla tudi na Korosko**. V sredo sta prišla iz Gradca v Celovec poročnika Alfred Schreiber in Ksaver Märtz. Večerj sta govorila olikovanca z viteškim križcem železnega križa na desetih sestankih o svojih vojnih doživljajih.

* **Za 85. rojstni dan dr. Kugyja** je znane mu alpinisti in pisatelju poslal svoje čestitke tudi gauliter dr. Rainer.

* **Nov grob**. Na Količevem pri Domalah je umrl po kratki in mučni bolezni gospod Franc Podgornik, dolgoletni uradni Bonacheve tovarne papirja. Pokojni je bil dama iz Chiappovana pri Gorizii in zapušča vdovo in drugo sorodstvo.

* **Deželna taboščica v Gozd-Martuljku**. 240 deklet iz Bavarskega, Saškega, Turinškega, Monakovega in drugih krajev se je priostovolno javilo za pomoč pri žetvi na Koroskem. Po kratkem šolanju v Gozd-Martuljku so se dekleta preteklo soboto zbrala k slovesnosti v Celovcu. Gauliter dr. Reiner je poveljeval pomen prostovoljce častne službe na Koroskem, ki ima najbogatejšo zgodovino vseh nemških dežel. Gre za to, da je delal med drugim dr. Rainer, da se zadnji estanki Balkana izrinejo z nemških tal, za kar bo preskrbela Stranka in izvedla borbo do kraja.

kinja. Kuhati ni znala, zmerom smo za večerjo jedli zasmojeno polento. Ivanka je moji ženi trdozravno trdila da je takšna polenta »dobra«, pa ker se z ženo nista mogli sporazumeti, je Ivanka lepega dne odšla.

In zdaj — dama! Privošč'm ji pričesko alla madame Pompadour! Časih je imela Ivanka vranje črne lase in zdrava rdeča lica. Zdjaj ima plave lase, blede lica, rdeče nohte in šumečo svilo. Bog s teboj, Ivanka, polente nisi znala skuhati, toda ma modno pričesko se razumeš. Z duhom časa korakaš naprej in to je tudi nekaj.

Stop'm in tramvaj, da pohitim domov in povem ženi, koga sem srečal. Gneča, strahovita gneča. Damice se preirivajo, mi stopajo na kurje oči in koketirajo, koketirajo. Nisem več mlad, grd človek sem, tudi plešast sem že, toda glej ga šmenta, tamkaj nasproti meni stoji dama in z očmi bliska proti meni. Nerodno mi je zaradi pleše in se briž pokrijem s škrljakom, ki sem ga dotle držal v rokah. Potem se opogumim in se skušam nasmešljati neznani dami. Toda — o groza! — pogledi so vedno bolj bliskajoči. Počasi se ovedem in previdno pogledam, če imam suknjič zapet. V redu. Pogledam še hlače — v najlepšem redu. Hudimana, si mislim, le zakaj me potleja ta prikupna stvarca s pričesko španske devojke prebada z očmi? In se ozrem —

Hvala bogu, jezni pogledi niso merili name, ampak na damo, ki je stala za menoj. Imela je sijajno blondirano pričesko, izpod dva centimetra dolgih umetnih trepalnic pa se je blaženo smehljala jezljivim pogledom zavistne sosedice.

Od takrat se nikoli več ne zmotim. Če vidim damo s strelami v očeh, vem, da je za njo naperjena name, temveč v sosedo, ki gotovo stoji nekje blizu mene ali za menoj in ima pričesko urejeno po najzadnjem modnem okusu.

Iz Srbije

* **Jubilej**. Te dni je praznovan 50 letnico rojstva inž. R. Sturm, uslužben pri kmetijskem oddelku sreskega načelstva v Požarevcu. Slavljenec je po rodu iz Slovenske Bistrice. Po končanem srednješolskem študiju v Mariboru je študiral na Dunaju, kjer se je izpopolnil predvsem v sadjariki strčki. S svojo strokovno usposobljenostjo je pozneje mnogo koristil razvoju ter napredku štajerskega kmetijstva, predvsem vinarstva in sadjarstva. Dolgo vrsto let je bil odličen oštrbnik v Konjicah. Pozneje se je preselil v Maribor, kjer je bil najprej pri kmetijski preiskusovalni postaji, nato pa na sreskem načelstvu. Poleti 1941 je prišel v Požarevac. Svoje bogate izkušnje je postavil vneto v službo tukajšnjega kmetkega gospodarstva. S svojim vrednim značajem, s svojo odkritostnostjo in drugimi odlikami uma ter srca si je pridobil v Požarevcu mnogo prijateljev in iskrenih spoštovalcev. Ob Abrahamovemu nam želimo njegovi rojaki, ki se jim pridružujejo v teh vseh letih tudi slavljenčevi snovi, da bi nadaljnja desetletja preživeli v zadovoljstvu in družinski sreči sredi vseh svojih ljubljenih svojcev.

Iz Srbije

* **Jubilej**. Te dni je praznovan 50 letnico rojstva inž. R. Sturm, uslužben pri kmetijskem oddelku sreskega načelstva v Požarevcu. Slavljenec je po rodu iz Slovenske Bistrice. Po končanem srednješolskem študiju v Mariboru je študiral na Dunaju, kjer se je izpopolnil predvsem v sadjariki strčki. S svojo strokovno usposobljenostjo je pozneje mnogo koristil razvoju ter napredku štajerskega kmetijstva, predvsem vinarstva in sadjarstva. Dolgo vrsto let je bil odličen oštrbnik v Konjicah. Pozneje se je preselil v Maribor, kjer je bil najprej pri kmetijski preiskusovalni postaji, nato pa na sreskem načelstvu. Poleti 1941 je prišel v Požarevac. Svoje bogate izkušnje je postavil vneto v službo tukajšnjega kmetkega gospodarstva. S svojim vrednim značajem, s svojo odkritostnostjo in drugimi odlikami uma ter srca si je pridobil v Požarevcu mnogo prijateljev in iskrenih spoštovalcev. Ob Abrahamovemu nam želimo njegovi rojaki, ki se jim pridružujejo v teh vseh letih tudi slavljenčevi snovi, da bi nadaljnja desetletja preživeli v zadovoljstvu in družinski sreči sredi vseh svojih ljubljenih svojcev.

* **Jubilej**. Te dni je praznovan 50 letnico rojstva inž. R. Sturm, uslužben pri kmetijskem oddelku sreskega načelstva v Požarevcu. Slavljenec je po rodu iz Slovenske Bistrice. Po končanem srednješolskem študiju v Mariboru je študiral na Dunaju, kjer se je izpopolnil predvsem v sadjariki strčki. S svojo strokovno usposobljenostjo je pozneje mnogo koristil razvoju ter napredku štajerskega kmetijstva, predvsem vinarstva in sadjarstva. Dolgo vrsto let je bil odličen oštrbnik v Konjicah. Pozneje se je preselil v Maribor, kjer je bil najprej pri kmetijski preiskusovalni postaji, nato pa na sreskem načelstvu. Poleti 1941 je prišel v Požarevac. Svoje bogate izkušnje je postavil vneto v službo tukajšnjega kmetkega gospodarstva. S svojim vrednim značajem, s svojo odkritostnostjo in drugimi odlikami uma ter srca si je pridobil v Požarevcu mnogo prijateljev in iskrenih spoštovalcev. Ob Abrahamovemu nam želimo njegovi rojaki, ki se jim pridružujejo v teh vseh letih tudi slavljenčevi snovi, da bi nadaljnja desetletja preživeli v zadovoljstvu in družinski sreči sredi vseh svojih ljubljenih svojcev.

* **Jubilej**. Te dni je praznovan 50 letnico rojstva inž. R. Sturm, uslužben pri kmetijskem oddelku sreskega načelstva v Požarevcu. Slavljenec je po rodu iz Slovenske Bistrice. Po končanem srednješolskem študiju v Mariboru je študiral na Dunaju, kjer se je izpopolnil predvsem v sadjariki strčki. S svojo strokovno usposobljenostjo je pozneje mnogo koristil razvoju ter napredku štajerskega kmetijstva, predvsem vinarstva in sadjarstva. Dolgo vrsto let je bil odličen oštrbnik v Konjicah. Pozneje se je preselil v Maribor, kjer je bil najprej pri kmetijski preiskusovalni postaji, nato pa na sreskem načelstvu. Poleti 1941 je prišel v Požarevac. Svoje bogate izkušnje je postavil vneto v službo tukajšnjega kmetkega gospodarstva. S svojim vrednim značajem, s svojo odkritostnostjo in drugimi odlikami uma ter srca si je pridobil v Požarevcu mnogo prijateljev in iskrenih spoštovalcev. Ob Abrahamovemu nam želimo njegovi rojaki, ki se jim pridružujejo v teh vseh letih tudi slavljenčevi snovi, da bi nadaljnja desetletja preživeli v zadovoljstvu in družinski sreči sredi vseh svojih ljubljenih svojcev.

* **Jubilej**. Te dni je praznovan 50 letnico rojstva inž. R. Sturm, uslužben pri kmetijskem oddelku sreskega načelstva v Požarevcu. Slavljenec je po rodu iz Slovenske Bistrice. Po končanem srednješolskem študiju v Mariboru je študiral na Dunaju, kjer se je izpopolnil predvsem v sadjariki strčki. S svojo strokovno usposobljenostjo je pozneje mnogo koristil razvoju ter napredku štajerskega kmetijstva, predvsem vinarstva in sadjarstva. Dolgo vrsto let je bil odličen oštrbnik v Konjicah. Pozneje se je preselil v Maribor, kjer je bil najprej pri kmetijski preiskusovalni postaji, nato pa na sreskem načelstvu. Poleti 1941 je prišel v Požarevac. Svoje bogate izkušnje je postavil vneto v službo tukajšnjega kmetkega gospodarstva. S svojim vrednim značajem, s svojo odkritostnostjo in drugimi odlikami uma ter srca si je pridobil v Požarevcu mnogo prijateljev in iskrenih spoštovalcev. Ob Abrahamovemu nam želimo njegovi rojaki, ki se jim pridružujejo v teh vseh letih tudi slavljenčevi snovi, da bi nadaljnja desetletja preživeli v zadovoljstvu in družinski sreči sredi vseh svojih ljubljenih svojcev.

Iz Srbije

* **Jubilej**. Te dni je praznovan 50 letnico rojstva inž. R. Sturm, uslužben pri kmetijskem oddelku sreskega načelstva v Požarevcu. Slavljenec je po rodu iz Slovenske Bistrice. Po končanem srednješolskem študiju v Mariboru je študiral na Dunaju, kjer se je izpopolnil predvsem v sadjariki strčki. S svojo strokovno usposobljenostjo je pozneje mnogo koristil razvoju ter napredku štajerskega kmetijstva, predvsem vinarstva in sadjarstva

